

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โรงเรียนประถมศึกษาของเทศบาลทั้ง ๑๖ จังหวัด จากแบบสอบถามที่ส่งจำนวน ๓๕ ชูกลงไปยังโรงเรียนเทศบาล ๓๕ โรงเรียน ได้รับกลับ ๔๕ ชูกลง หรือร้อยละ ๖๐ ของทั้งหมด ใน ๔๕ โรงเรียนนี้ เป็นจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๓๐,๕๐๗ คน เป็นชาย ๑๕,๘๖๖ คน หญิง ๑๔,๖๔๑ คน ครู จำนวนรวม ๑,๒๓๙ คน เป็นชาย ๔๕๔ คน หญิง ๗๘๕ คน และภารโรง ๘๗ คน (ดูตารางที่ ๑ ประกอบ) โดยแยกสรุปได้ดังนี้

จำนวนพาหนะ พาหนะของครู และนักเรียนส่วนมากเป็นรถจักรยาน และรถจักรยานยนต์ แต่บ่อยมากเมื่อเทียบอัตราส่วนต่อ ๑๐๐ คน กล่าวคือ เป็นรถจักรยาน ๖.๗๖ คัน รถจักรยานยนต์ ๑.๕๕ คัน และรถส่วนตัว ๐.๗๖ คัน (ดูตารางที่ ๓ ประกอบ)

พื้นที่ดินของโรงเรียน ที่ของโรงเรียนโดยเฉลี่ยทั่วไปแล้วค่อนข้างเล็กประมาณ ๔.๔๘ ไร่ (ดูตารางที่ ๒ ประกอบ)

โรงอาหาร ประมาณร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมดที่ตอบมีโรงอาหาร และเกือบครึ่งหนึ่งในจำนวนนี้ใช้โรงอาหารร่วมเป็นห้องประชุมด้วย

ส่วนบริหาร ได้แก่ ห้องครูใหญ่ ห้องผู้ช่วยครูใหญ่ ในสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันตอบว่าเพียงพอแล้ว ประมาณร้อยละ ๖๖.๗

ห้องส้วม ในสภาพที่เป็นอยู่ร้อยละ ๘๖.๖ ตอบว่าไม่เพียงพอ

สภาพการใช้ห้องพักรู การใช้ห้องพักรูร้อยละ ๓๗.๗๘ อยู่ร่วมกัน ร้อยละ ๓๑.๑๑ แยกกันอยู่ในส่วนต่าง ๆ เช่น ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด เป็นต้น

สนามฟุตบอล ร้อยละ ๕๕.๕๖ ของโรงเรียนทั้งหมดไม่มีสนามฟุตบอล และร้อยละ ๔๔.๔๔ มีสนามแต่ไม่ได้มาตรฐาน

สนามบาสเกตบอล ร้อยละ ๖๖.๖๗ ไม่มีสนาม ส่วนที่มีสนามประมาณร้อยละ ๓๓.๓๓

การพิจารณาปรับเค็กเข้าเรียน ร้อยละ ๔๖.๖๗ ของทั้งหมดพิจารณาปรับเค็กเข้าเรียน โดยอาศัยเขตการปกครอง เช่น ตำบล กุ่ม เป็นต้น ส่วนร้อยละ ๓๕.๕๖ พิจารณาปรับโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องอยู่ห่างโรงเรียน ประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร

บริเวณที่ให้โอวาทนักเรียน ร้อยละ ๗๖.๐ ใ้สนามฟุตบอลหรือสนามหญ้าเป็นที่ให้โอวาท ส่วนนอกจากนี้ร้อยละ ๒๔.๐ ใ้ลานคอนกรีตหน้าอาคารเรียนเป็นที่ให้โอวาท บริเวณที่รวมนักเรียน ร้อยละ ๔๖.๖๗ ของทั้งหมด ตอบว่ารวมนักเรียนอยู่คานทิศใต้ของอาคารเรียน ร้อยละ ๓๕.๕๖ รวมอยู่คานทิศเหนือ ที่เหลือนอกจากนี้รวมอยู่คานทิศตะวันออกและทิศตะวันตกตามลำดับ

การจัดเวลาพัก ร้อยละ ๗๗.๗๘ ของทั้งหมดจัดให้มีการพักกลางวันครั้งเดียว ทุกชั้นเรียน ส่วนอีกร้อยละ ๑๗.๗๘ แบ่งเวลาพักกลางวันออกเป็น ๒ มัดใน เวลา ๑๑.๓๐ น. และ ๑๒.๓๐ น. เนื่องจากมีนักเรียนมากหากพักพร้อมกันจะไม่สะดวกในการรับประทานอาหาร

พฤติกรรมหลังเวลาเลิกเรียนของนักเรียน ร้อยละ ๔๘.๔๔ ฝึกซ้อมกีฬา

การเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียน ร้อยละ ๘๑.๑๑ ของโรงเรียนทั้งหมด ตอบว่านักเรียนไปโรงเรียนด้วยการเดินเท้าบนถนนเดินทางโดยรถประจำทางและรถจักรยานตามลำดับ

พฤติกรรมของฝึกเรียนก่อนเข้าห้องเรียน ร้อยละ ๕๓.๓๓ ของโรงเรียนทั้งหมด ตอบว่านักเรียนส่วนมากนั่งคุยกันตามม้านั่ง ร้อยละ ๔๖.๖๗ เล่นกีฬา

ความพร้อมของส่วนใ้สอยต่าง ๆ จากแบบสอบถามที่ว่าหากมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและชั้นเรียนตามระบบการศึกษาแผนใหม่ อาคารสถานที่จะเพียงพอหรือไม่ ร้อยละ ๘๑.๑๒ ตอบว่าไม่เพียงพอ ส่วนที่เหลือตอบว่าเพียงพอแล้ว

เกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน เช่น การจ้กแงะ ขโมย กระจกแตก บาดเจ็บ เนื่องจากการเล่นกีฬา ใ้อาคาร ฯลฯ ส่วนมากจะตอบว่า นาน ๆ จะเกิดขึ้นและไม่มีเลย คือ ๕๔.๔๕ และ ๗๖.๗๘ ตามลำดับ

จำนวนนักเรียนประถมนในโรงเรียนเทศบาล จำแนกตาม อายุ เพศ ชั้นเรียน เป็นอัตราส่วน ร้อยละ ใ้ดูตารางที่ ๔ ประกอบ

ตารางที่ ๑

จำนวนนักเรียน(ตามลำดับ)ครูและภารโรงในโรงเรียนเทศบาล
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๑

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู			จำนวน ภารโรง
				รวม	ชาย	หญิง	
๑.	ปรากฏวิทยาคาร	ชัยภูมิ	๑๖๑	๑๑	๔	๓	๑
๒.	ศรีบุญเรือง	เลย	๒๖๒	๙	๓	๖	๑
๓.	บุคิธรรมวิทยา	สกลนคร	๒๖๔	๑๓	๓	๖	๒
๔.	ศรีสว่าง	เลย	๒๓๔	๕	๓	๒	๑
๕.	โพธิ์ศรี	มหาสารคาม	๒๘๖	๑๓	๑๐	๓	๒
๖.	เทศบาล ๓	อุดรธานี	๒๘๖	๑๑	๔	๓	๒
๗.	เทศบาล ๔(เพาะชำ)	นครราชสีมา	๒๙๓	๑๐	๓	๓	๑
๘.	บ้านหนองแวง	ขอนแก่น	๓๑๔	๑๒	๖	๖	๑
๙.	วัดเวฬุวัน	ร้อยเอ็ด	๓๑๔	๑๔	๕	๓	๑
๑๐.	วิรัชศึกษา	สุรินทร์	๓๓๕	๒๐	๓	๑๓	๒
๑๑.	วัดป่าเรไร	ร้อยเอ็ด	๓๔๓	๑๖	๓	๓	๑
๑๒.	วัดใต้โพธิ์คำ	กาฬสินธุ์	๓๙๔	๑๔	๕	๓	๑
๑๓.	บ้านหนองหญ้ามา	ร้อยเอ็ด	๔๐๙	๒๐	๑๐	๑๐	๑
๑๔.	เทศบาล ๑	สุรินทร์	๔๒๒	๒๓	๑๓	๑๐	๒
๑๕.	วิทยานารี	ชัยภูมิ	๔๓๑	๒๔	๕	๑๙	๑
๑๖.	รัฐราษฎร์สงเคราะห์	นครราชสีมา	๔๓๐	๑๖	๖	๑๐	๑
๑๗.	ชำนาญอนุเคราะห์	หนองคาย	๔๔๐	๒๒	๙	๑๓	๑
๑๘.	บ้านบัวใหญ่	นครราชสีมา	๔๔๙	๒๔	๙	๑๙	๒
๑๙.	ยุวบูรณบำรุง	หนองคาย	๕๐๖	๑๔	๖	๑๒	๑
๒๐.	บูรพาวิทยาคาร	มหาสารคาม	๕๕๐	๒๓	๙	๑๔	๒
๒๑.	รัฐราษฎร์บำรุง	นครราชสีมา	๕๖๓	๑๔	๓	๑๑	๑

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู			จำนวน ภารโรง
				รวม	ชาย	หญิง	
๒๒.	สหกรณ์สมทบ	นครราชสีมา	๕๖๗	๒๔	๙	๑๙	๒
๒๓.	วัดบูรพาภิราม	ร้อยเอ็ด	๕๗๕	๒๙	๑๑	๑๘	๑
๒๔.	บ้านโนนหนองวัด	ขอนแก่น	๖๐๐	๑๘	๔	๑๐	๑
๒๕.	ศรีสะอาด	เลย	๖๒๐	๒๒	๖	๑๖	๔
๒๖.	สามัคคีวิทยา	มหาสารคาม	๖๓๗	๒๖	๔	๑๘	๒
๒๗.	เทศบาลอนุสรณ์	สุรินทร์	๖๔๐	๓๓	๑๔	๑๘	๒
๒๘.	บ้านโนนทัน	ขอนแก่น	๖๗๖	๒๕	๙	๑๖	๒
๒๙.	กุ่มหนองคู	ขอนแก่น	๗๓๑	๒๔	๕	๑๙	๑
๓๐.	สีหรัถยวิทยา	อุดรธานี	๗๖๖	๒๙	๑๑	๑๘	๒
๓๑.	ศรีสวัสดิ์วิทยา	มหาสารคาม	๗๘๑	๓๓	๑๐	๒๓	๓
๓๒.	วัดสระทอง	ร้อยเอ็ด	๘๓๔	๔๐	๑๙	๒๑	๒
๓๓.	กาฬสินธุ์พิทยาสีหรัถย	กาฬสินธุ์	๘๓๖	๓๖	๘	๒๘	๒
๓๔.	บูรพาวิทยาการ	นครราชสีมา	๘๔๐	๓๕	๘	๒๗	๒
๓๕.	วัดโพธาราม	อุดรธานี	๘๙๔	๓๕	๑๐	๒๕	๒
๓๖.	วัดสมอราย	นครราชสีมา	๙๕๘	๓๘	๑๐	๒๘	๒
๓๗.	บุรีราหฤทศวิทยา	บุรีรัมย์	๑,๐๑๑	๕๓	๒๒	๓๑	๕
๓๘.	อิสานมิตรวิทยาการ	บุรีรัมย์	๑,๒๑๘	๗๐	๒๙	๔๑	๕
๓๙.	มุขมนตรี	อุดรธานี	๑,๒๔๓	๔๘	๑๓	๓๕	๔
๔๐.	สุขวิทยาการ	ยโสธร	๑,๒๔๗	๕๑	๒๐	๓๑	๒
๔๑.	ยมราชสามัคคี	นครราชสีมา	๑,๒๕๑	๔๖	๑๔	๓๒	๑
๔๒.	บูรพา	อุบลราชธานี	๑,๒๘๕	๕๔	๑๔	๔๐	๔
๔๓.	สว่างวิทยา	หนองคาย	๑,๓๒๙	๔๓	๑๖	๒๗	๒

(ต่อ)

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวน นักเรียน	จำนวนครู			จำนวน ภารโรง
				รวม	ชาย	หญิง	
๔๔	สามัคคีวัฒนา	ยโสธร	๑,๕๐๕	๕๔	๒๑	๓๓	๒
๔๕	โพธิ์ศรี	อุรธานี	๑,๖๔๙	๖๒	๑๑	๕๑	๔
		รวม	๓๑,๕๐๓	๑,๒๓๙	๔๕๔	๘๒๕	๘๓
		ค่าเฉลี่ย	๖๓๓.๙	๒๘.๔	๑๐.๐๙	๑๘.๓๓	๑.๙๓

ที่มา : จากการออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒

ขนาดที่ดิน และขนาดพื้นที่ใช้สอยต่างๆในโรงเรียนเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำรวจเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนนักเรียน	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ขนาดโรงอาหาร ^๒	ขนาดห้องสมุด ^๒
๑	ปรางค์กู่วิทยาคาร	ชัยภูมิ	๑๖๑	๗.๒๕	๔๘	๕๔
๒	ศรีบุญเรือง	เลย	๒๖๒	๓	-	-
๓	ยุติธรรมวิทยา	สกลนคร	๒๖๔	๘	๑๘๐	๖๓
๔	ศรีสว่าง	เลย	๒๗๔	-	-	-
๕	โพธิ์ศรี	มหาสารคาม	๒๘๖	๑.๘๘	๕๔	๒๗
๖	เทศบาล ๗	อุดรธานี	๒๘๖	๖	-	๔๗.๕
๗	เทศบาล ๔ (เพ่าซำ)	นครราชสีมา	๒๙๓	๖	๒๗๐	๑๘
๘	บ้านหนองแวง	ขอนแก่น	๓๑๘	๑๔.๗๕	๕๐	-
๙	วัดเวฬุวัน	ร้อยเอ็ด	๓๑๘	๓๓.๗๕	๗๕	-
๑๐	วิรัชศึกษา	สุรินทร์	๓๓๕	๒.๕	๑๐๕	๔๕
๑๑	วัดป่าเรไร	ร้อยเอ็ด	๓๔๓	-	๑๐๕	-
๑๒	วัดโคกโพธิ์คำ	กาฬสินธุ์	๓๔๘	๘	๑๕๐	๓๖
๑๓	บ้านหนองหญ้ามา	ร้อยเอ็ด	๔๐๘	๗.๑๘	๖๐	-
๑๔	เทศบาล ๑	สุรินทร์	๔๒๒	๘.๖๘	๕๐	๖๓
๑๕	วิทยานารี	ชัยภูมิ	๔๓๑	๘.๒๕	๒๖๐	๕๖
๑๖	รัฐราษฎร์สงเคราะห์	นครราชสีมา	๔๗๐	-	-	-
๑๗	ชำนาญอนุเคราะห์	หนองคาย	๔๘๐	.๘๘	-	-
๑๘	บ้านบัวใหญ่	นครราชสีมา	๔๘๘	๘.๒๘	๔๓๒	๖๓
๑๙	ยุวบูรณบำรุง	หนองคาย	๕๐๖	๕.๖๓	๑๔๔	-
๒๐	บูรพาวิทยาคาร	มหาสารคาม	๕๕๐	๑๑.๑๑	๘๖	๑๘
๒๑	รัฐราษฎร์บำรุง	นครราชสีมา	๕๖๓	๑๓.๘	๓๖๐	-

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวน นักเรียน	ขนาดที่ดิน (ไร่)	ขนาด โรงอาหาร ^๒	ขนาด ห้องสมุด ^๒
๒๒	สหกรณ์สมทบ	นครราชสีมา	๕๖๗	๑๕	๓๖	๑๖๘
๒๓	วัดบูรพาภิราม	ร้อยเอ็ด	๕๗๕	๓	๑๘๐	๕๕
๒๔	บ้านโนนหนองวัด	ขอนแก่น	๖๐๐	๑	-	-
๒๕	ศรีสะเกษ	เลย	๖๒๐	๑.๖๒	-	๕๖.๕
๒๖	สามัคคีวิทยา	มหาสารคาม	๖๓๕	๑๕.๒๙	๓๖๐	๘๐
๒๗	เทศบาลอนุสรณ์	สุรินทร์	๖๕๐	๓.๘๖	๑๐๒	๕๕
๒๘	บ้านโนนทัน	ขอนแก่น	๖๗๒	๒๓.๘๕	๗๒	-
๒๙	คุ่มหนองคู	ขอนแก่น	๗๓๑	๘.๘๒	๑๑๓.๕	๕๕
๓๐	ดีหวังวิทยา	อุดรธานี	๗๖๖	๘	๓๒๐	-
๓๑	ศรีสวัสดิ์วิทยา	มหาสารคาม	๗๘๑	๑๒.๘๓	๓๐๕	๖๓
๓๒	วัดสระทอง	ร้อยเอ็ด	๘๓๕	๕.๘๓	๒๐๐	๑๐.๕
๓๓	กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ	กาฬสินธุ์	๘๓๖	๕.๓๖	๒๓๕	๕๕
๓๔	บูรพาวิทยากร	นครราชสีมา	๘๕๐	๖.๐๕	๓๘๕	๖๕
๓๕	วัดโพธิ์วาราราม	อุดรธานี	๘๕๕	๑.๑๗	-	๒๑
๓๖	วัดอมอราย	นครราชสีมา	๙๕๘	๒.๖๕	๓๐๐	-
๓๗	บุรีราษฎร์เจริญวิทยา	บุรีรัมย์	๑,๐๑๑	๒๓.๘๑	๑๕๖	๕๕
๓๘	อิสานเขียววิพยาคาร	บุรีรัมย์	๑,๒๑๘	๒๓.๒๕	๕๐๕	๕๕
๓๙	มุขมนตรี	อุดรธานี	๑,๒๕๓	๖.๒๖	๑๕๕	๕๕
๔๐	สุขวิทยากร	ยโสธร	๑,๒๕๗	๑๖.๙๑	๑,๒๐๐	๕๘
๔๑	ยมราชสามัคคี	นครราชสีมา	๑,๒๕๑	๒.๘๙	-	๒๕
๔๒	บูรพาอุปถ	อุบลราชธานี	๑,๒๘๕	๕.๗๕	-	๑๑๓

(ต่อ)

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวน นักเรียน	ขนาดที่ดิน (ไร่)	ขนาด โรงอาหารม ^๒	ขนาด ห้องสมุด ม ^๒
๔๓	สว่างวิทยา	หนองคาย	๑,๓๒๙	๒๖.๙๔	๑๔๐	-
๔๔	สามัคคีวัฒนา	ยโสธร	๑,๔๐๕	๒.๕	๔๓๒	-
๔๕	โพธิ์ศรี	อุดรธานี	๑,๖๔๙	๓	-	-
รวม				๓๖๔.๖๒	๙,๙๐๐.๔	๑,๕๑๕.๓
ค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ใช้สอยต่างๆต่อโรงเรียน				๔.๔๘	๒๒๖.๔๘	๕๔.๑๒

ที่มา : จากการออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเทศบาลต่างๆในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓
จำนวนพาหนะของครู และนักเรียนเฉพาะที่เข้าจอดในแต่ละโรงเรียนเทศบาล
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สํารวจ พ.ศ. ๒๕๒๑

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนผู้ใช้			จักรยาน	จักรยานยนต์	รถยนต์ส่วนตัว
			ครู	นักเรียน	รวม			
๑	ปรางคคูวิทยาการ	ชัยภูมิ	๑๑	๑๖๑	๑๗๒	๒๔	๓	-
๒	ศรีบุญเรือง	เลย	๔	๒๖๒	๒๖๖	๒๐	๓	-
๓	ยุติธรรมวิทยา	สกลนคร	๑๓	๒๖๔	๒๗๗	๒๐	๔	-
๔	ศรีสว่าง	เลย	๕	๒๗๔	๒๗๙	๒๐	๖	-
๕	โพธิ์ศรี	มหาสารคาม	๑๗	๒๘๖	๓๐๓	๔	๗	-
๖	เทศบาล ๗	อุดรธานี	๑๑	๒๘๖	๒๙๗	๑๐	๙	๑
๗	เทศบาล ๔	นครราชสีมา	๑๐	๒๙๓	๓๐๓	๒	๒	๑
๘	บ้านหนองแวง	ขอนแก่น	๑๒	๓๑๘	๓๓๐	-	๒	-
๙	วัดเวฬุวัน	ร้อยเอ็ด	๑๔	๓๑๘	๓๓๒	๘	๗	-
๑๐	วิรัชศึกษา	สุรินทร์	๒๐	๓๓๕	๓๕๕	๒๐	๙	-
๑๑	วัดป่าเรไร	ร้อยเอ็ด	๑๖	๓๘๓	๓๙๙	๖	๗	-
๑๒	วัดโตโพธิ์คำ	กาฬสินธุ์	๑๔	๓๙๘	๔๑๒	๑๐	-	-
๑๓	บ้านหนองทุ่มมา	ร้อยเอ็ด	๒๐	๔๐๙	๔๒๙	๑๕	๑๗	-
๑๔	เทศบาล ๑	สุรินทร์	๒๗	๔๒๒	๔๔๙	๑๕	๔	-
๑๕	วิทยานารี	ชัยภูมิ	๒๔	๔๓๑	๔๕๕	๓๐๐	๑๐๐	-
๑๖	รัฐราษฎร์สงเคราะห์	นครฯ	๑๖	๔๗๐	๔๘๖	๑๐	๒	๑
๑๗	ชำนาญอนุเคราะห์	หนองคาย	๒๒	๔๙๐	๕๑๒	๒๒	๔	-
๑๘	บ้านบัวใหญ่	นครราชสีมา	๒๘	๔๙๙	๕๒๗	๓๐	๙	๑
๑๙	บุญบูรณบำรุง	หนองคาย	๑๘	๕๐๖	๕๒๔	๒๐	๙	-
๒๐	บูรพาวิทยาการ	มหาสารคาม	๒๓	๕๕๐	๕๗๓	๒๓	๙	-
๒๑	รัฐราษฎร์บำรุง	นครราชสีมา	๑๘	๕๖๓	๕๘๑	๑๘	๖	-

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนผู้เ้า			จักรยาน	จักรยาน ยนต์	รถยนต์ ส่วนตัว
			ครู	นักเรียน	รวม			
๒๒	สหกรณ์สมทบ นครราชสีมา		๒๘	๕๖๗	๕๙๕	๔๖	๑๐	-
๒๓	วัดบูรพาภิราม รอยเอ็ด		๒๙	๕๙๕	๖๐๔	๓๐	๑๕	-
๒๔	บ้านโนนหนองวัด ขอนแก่น		๑๘	๖๐๐	๖๑๘	๔	๗	-
๒๕	ศรีสะเกษ เลย		๒๒	๖๒๐	๖๔๒	๑๖๐	๙	๓
๒๖	สามัคคีวิทยา มหาสารคาม		๒๖	๖๓๗	๖๖๓	๒๐	๕	-
๒๗	เทศบาลอนุสรณ์ สุรินทร์		๓๖	๖๕๐	๖๘๖	-	๗	๒
๒๘	บ้านโนนพัน ขอนแก่น		๒๕	๖๗๒	๖๙๗	๑๐	๑๒	๒
๒๙	คุ้มหนองคู ขอนแก่น		๒๔	๗๓๖	๗๕๕	๕	๖	-
๓๐	สิหรัภยัวิทยา อุดรธานี		๒๙	๗๖๖	๗๙๕	๑๕	๗	๓
๓๑	ศรีสวัสดิ์วิทยา มหาสารคาม		๓๓	๗๘๑	๘๑๔	๒๐	๑๐	-
๓๒	วัดสระทอง รอยเอ็ด		๔๐	๘๓๔	๘๗๔	๑๒๕	๑๖	-
๓๓	กาฬสินธุ์พิทยาสัทธิ์ กาฬสินธุ์		๓๖	๘๓๖	๘๗๒	๒๕๐	๔	๑
๓๔	บูรพาวิทยากร นครราชสีมา		๓๕	๘๔๐	๘๗๕	๒	๗	๑
๓๕	วัดโพธิ์วาราราม อุดรธานี		๓๕	๘๙๔	๙๒๙	๕๐	๕	-
๓๖	วัดสมอราย นครราชสีมา		๓๘	๙๕๘	๙๙๖	๓	๗	๑
๓๗	บุรีราษฎร์ครูมวิทยา บุรีรัมย์		๕๓	๑,๐๑๑	๑,๐๖๔	๑๕๐	๑๘	-
๓๘	อิสานบุรีวิทยาคาร บุรีรัมย์		๗๐	๑,๒๑๘	๑,๒๘๘	๑๓๐	๑๕	-
๓๙	มุขมนตรี อุดรธานี		๔๘	๑,๒๔๓	๑,๒๙๑	๔๑	๑๐	๑
๔๐	สุขวิทยากร ยโสธร		๕๑	๑,๒๔๗	๑,๒๙๘	๕๐	๔๒	๘
๔๑	ยมราชดามัคคี นครราชสีมา		๔๖	๑,๒๕๑	๑,๒๙๗	-	๖	๒
๔๒	บูรพาอุบล อุบลราชธานี		๕๔	๑,๒๘๕	๑,๓๓๙	๑๕	-	๑๐

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน จังหวัด	จำนวนผู้ไท			จักรยาน	จักรยาน ยนต์	รถยนต์ ส่วนตัว
		ครู	นักเรียน	รวม			
๔๓	สว่างวิทยา หนองคาย	๔๓	๑,๓๒๙	๑,๓๗๒	๕๐	-	-
๔๔	สามัคคีวัฒนา ยโสธร	๕๔	๑,๕๐๕	๑,๕๕๙	๘๐	๒๔	๒
๔๕	โพธิ์ศรี อุบลราชธานี	๖๒	๑,๖๔๙	๑,๗๑๑	๑๕๐	๖	-
	รวม	๑,๒๙๙	๓๐,๕๐๓	๓๑,๘๐๒	๑,๔๘๓	๔๕๓	๔๐
	ค่าเฉลี่ยต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน ทอชนิดของยานพาหนะ(คัน)				๖.๓๒	๑.๕๙	๐.๓๒

ที่มา : จากการออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเทศบาลต่างๆในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔
จำนวนนักเรียนจำแนกตามอายุ

อายุ ปี	ป.๑		ป.๒		ป.๓		ป.๔		ป.๕		ป.๖		รอยละ
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	
๕													๐.๖๘
๖													๔.๗๘
๗													๑๓.๕๘
๘													๑๗.๓๗
๙													๑๗.๑๐
๑๐													๑๗.๑๘
๑๑													๑๕.๖๕
๑๒													๕.๘๘
๑๓													๒.๕๐
๑๔													๐.๘๐
๑๕													๐.๐๘
รวม	๑๖.๙๖		๑๘.๘๑		๑๘.๕๐		๑๗.๕๓		๑๕.๑๓		๑๓.๓๗		๑๐๐

อัตราการรอยละของนักเรียนตามระดับชั้น (โดยเฉลี่ย)

ที่มา : จากการออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๒๑

งบประมาณค่านาคารสถานที่

งบประมาณที่ได้รับเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมส่วนอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับอาคารสถานที่ จากแบบสอบถามที่ได้รับทั้ง ๔๕ โรงเรียน ไม่ตอบ ๓ โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗ ไม่ได้รับเงินอุดหนุนทั้งจากเทศบาลและจากรัฐบาลส่วนกลาง ๒๓ โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๑ ส่วนที่เหลือ ๑๙ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อยละ ๔๒.๒๒ ของทั้งหมดได้รับเงินจากเทศบาล และเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง โดยแยกเป็นที่มาของงบประมาณ ดังนี้คือ

ก. ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลส่วนกลางอย่างเดียว ๕ โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓๓ ของโรงเรียนทั้งหมด หรือคิดเป็นเงิน ๕,๐๙๓,๔๗๐ บาท

ข. ได้รับเงินงบประมาณจากเทศบาลอย่างเดียว ๖ โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๕ ของโรงเรียนทั้งหมด หรือคิดเป็นเงิน ๗๑๖,๖๕๖.๑๙ บาท

ค. ได้รับเงินงบประมาณจากเทศบาลและเงินอุดหนุนจากรัฐบาลส่วนกลาง ๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๕ ของโรงเรียนทั้งหมดหรือเป็นเงิน ๓,๔๕๔,๗๗๕ บาท

รวมเป็นเงินที่รัฐบาลส่วนกลางและเทศบาลให้งบประมาณโรงเรียนเทศบาลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน เป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๔๓๐,๒๖๒.๑๙ บาท เฉลี่ย ๗๓๑.๑๒ บาทต่อนักเรียน ๑ คนหรือประมาณ ๕๑๗,๕๐๑.๓๔ บาทต่อ ๑ โรงเรียนโดยเฉลี่ย (ไปรคูกุการางที่ ๕ ประกอบ) และในจำนวนนี้เป็นเงินที่รัฐบาลส่วนกลางให้การช่วยเหลือ ๔๕๖.๕๖ ต่อนักเรียน ๑ คนเป็นเงินที่เทศบาลให้การช่วยเหลือ ๑๐๑.๖๕ บาทต่อนักเรียน ๑ คนซึ่งนับว่าค่ามาก อย่างน้อยที่สุดท้องถิ่นหรือเทศบาลควรให้เงินงบประมาณสนับสนุนทางค่านาคารสถานที่ในโรงเรียนเทศบาล เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของงบประมาณที่รัฐบาลส่วนกลางให้การช่วยเหลือ หรือประมาณ ๔๗๕ บาทต่อนักเรียน ๑ คน ซึ่งเพิ่มจากเดิม ๓๗๗ บาทจะเห็นว่าเป็นเงินที่ไม่มากนัก หากจะคำนึงถึงประโยชน์ที่เยาวชนของชาติจะได้รับ เมื่อรวมกับงบประมาณส่วนกลางที่ให้การสนับสนุนก็จะเป็เงินประมาณ ๑,๔๓๕ บาทต่อนักเรียน ๑ คนต่อปี ควบการจึคสรร เงินงบประมาณตามจำนวนดังกล่าวจะทำให้เทศบาลสามารถปลูกสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ใ้ประมาณ ๑ หลังและจูนักเรียนใ้ประมาณ ๑๒ ห้องเรียน

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่กำลังพัฒนา และปรับปรุงค่านอาคารสถานที่ให้เพียงพอกับการใช้ และเหมาะสมกับหลักสูตรการศึกษาแผนใหม่เชื่อว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งเวลานั้นทุกชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งทั้งภาคและทั้งประเทศ ได้ใช้หลักสูตรการเรียนการสอนตามระบบการศึกษาแผนใหม่ (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๒๑) แล้วคงจะออกปัญหาการขาดแคลนอาคารสถานที่เรียน และเงินที่เหลือจากการปรับปรุงอาคารสถานที่ ยังสามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่าย ซื่ออุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้ทันสมัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕

งบประมาณที่รัฐบาลกลางและเทศบาลให้การช่วยเหลือ กำนอาคารสถานที่
ในโรงเรียนเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๑

	โรงเรียน	จังหวัด	นักเรียน	งบ. รัฐบาล (บาท)	งบ. เทศบาล (บาท)	รวม
๑	ศรีสวัสดิ์วิทยา	มหาสารคาม	๓๔๑	๓๖๐,๐๐๐	-	๕,๕๔๐,๓๓๐
๒	ศรีบุญเรือง	เลย	๒๖๒	๔๐๐,๐๐๐	-	
๓	บ้านโนนทัน	ขอนแก่น	๖๓๒	๔๖๐,๐๐๐	-	
๔	เทศบาลอนุสรณ์	สุรินทร์	๖๔๐	๖,๔๓๐	-	
๕	บุรีราษฎร์ครูณวิทยา	บุรีรัมย์	๑,๐๑๑	๔๕๐,๐๐๐	-	
๖	วิเศษศึกษา	สุรินทร์	๓๓๕	๕,๕๐๐	-	
๗	รัฐราษฎร์บำรุง	นครราชสีมา	๕๖๓	๑,๐๕๐,๐๐๐	-	
๘	โพธิ์ศรี	มหาสารคาม	๒๔๖	๕๐,๐๐๐	-	
๙	เทศบาลโพธิ์ศรี	อุตรธานี	๑,๖๔๔	๑,๖๑๕,๕๐๐	-	
๑๐	วัดป่าเรไร	ร้อยเอ็ด	๓๔๓	-	๑๔,๐๐๐	๓๕๑,๐๔๑.๑๕
๑๑	มุขมนตรี	อุตรธานี	๑,๒๔๓	-	๑๒๔,๐๐๐	
๑๒	รัฐราษฎร์สงเคราะห์	นครราชสีมา	๕๓๐	-	๕๐,๐๐๐	
๑๓	ยมราชสามัคคี	นครราชสีมา	๑,๒๕๑	-	๑๕๐,๐๐๐	
๑๔	เทศบาลศรีสว่าง	เลย	๒๓๔	-	๑,๕๕๑.๑๕	
๑๕	บ้านหนองแวง	ขอนแก่น	๓๑๔	-	๓,๖๓๐	
๑๖	สามัคคีวิทยา	มหาสารคาม	๖๓๓	๖๖๓,๒๐๐	๕,๕๓๕	

(ต่อ)

	โรงเรียน	จังหวัด	นักเรียน	งบ. รัฐบาล (บาท)	งบ. เทศบาล (บาท)	รวม (บาท)
๑๗	ยุวบูรณ์บำรุง	หนองคาย	๕๐๖	๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๓,๔๕๘,๗๗๕
๑๘	สว่างวิทยา	หนองคาย	๑,๓๒๙	๘๐๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	
๑๙	กาฬสินธุ์พิทยาสีห์	กาฬสินธุ์	๘๓๖	๗๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	
	รวม		๑๓,๕๗๑	๑,๐๕๐,๐๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐
	งบประมาณ / นร. ๑ คน			๕๕๖.๕๖	๑๐๑.๖๕	๖๕๘.๒๑
	งบประมาณต่อ ๑ โรงเรียน (โค่นเฉลี่ย)			๖๕๘,๕๗๑	๓๓,๖๖๕.๖๖	๖๙๒,๒๓๖.๖๖

ที่มา : จากการออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปจำนวนผู้ใช้อาคารในโรงเรียนแต่ละขนาด

จากค่าเฉลี่ยจำนวนส่วนใช้สอยตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ ที่ได้โดยคิดจากจำนวนนักเรียนทั้งหมดนั้น ยังไม่อาจยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติได้ เพื่อให้จำนวนผู้ใช้อาคารอันได้แก่ ครู นักเรียน ภารโรง มีจำนวนถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ทั่วไปและมีจำนวน ส่วนอำนวยความสะดวก สะดวกเพียงพอจึงได้หาค่าเฉลี่ย จำนวนผู้ใช้ จำนวนและขนาดของส่วนอำนวยความสะดวก ในโรงเรียนซึ่งมี ๓ ขนาดคือโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดนี้จะได้กล่าวอย่างละเอียดในบทต่อไป รายละเอียด จำนวนผู้ใช้อาคารมีดังนี้คือ

ก. โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนระหว่าง ๔๐ - ๙๙ คน มีขนาดพื้นที่ และจำนวนบุคลากรโดยเฉลี่ยดังนี้

๑. ขนาดพื้นที่	โดยเฉลี่ย	๔.๓๗ ไร่
	อย่างสูง	๑๕.๕๑ ไร่
	หรือประมาณ	๒๔.๐๒ ม ^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
	อย่างสูง ประมาณ	๕๑.๕๒ ม ^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
๒. จำนวนนักเรียน	โดยเฉลี่ย	๔๖๔ คน ถึง ๖๓๒ คน
๓. จำนวนครู	โดยเฉลี่ย	๒๐ คน ถึง ๒๗ คน
๔. จำนวนภารโรง	โดยเฉลี่ย	๑ คน ถึง ๒ คน

ข. โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนระหว่าง ๑๐๐ - ๑,๑๙๙ คน มีจำนวนบุคลากรโดยเฉลี่ยดังนี้คือ

๑. พื้นที่	โดยเฉลี่ย	๓.๕๓ ไร่
	อย่างสูง	๑๕.๕๒ ไร่
	หรือประมาณ	๑๔.๒๓ ม ^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
	อย่างสูง	๒๗.๗๑ ม ^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
๒. จำนวนนักเรียน	โดยเฉลี่ย	๔๕๖ คน ถึง ๕๖๔ คน
๓. จำนวนครู เฉลี่ย		๔๐ คน ถึง ๕๖ คน

มีพื้นที่ ประมาณ ๐.๓๔ ม^๒ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ๐.๕๔ ม^๒

๘. จำนวนห้องส้วมนักเรียน ในแบบสอบถามตามไปเป็น ๒ นัยคือ
 จำนวนห้องส้วมที่เพียงพอและไม่เพียงพอ รายละเอียดมีดังนี้คือ

ก) จำนวนที่เพียงพอ ๒ ที่ต่อนักเรียน ๑๐๐ คน
 อย่างสูง ๓ ที่

ข) จำนวนที่ไม่เพียงพอ ๑ ที่ต่อนักเรียน ๑๐๐ คน
 อย่างสูง ๒ ที่

๑๐. จำนวนพาหนะที่เข้าจอดภายในโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็กมี
 พาหนะที่เข้าจอดภายในโรงเรียนดังนี้คือ

ก) รถจักรยาน เฉลี่ย ๖ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน
 อย่างสูง ๑๔ คัน

ข) รถจักรยานยนต์ เฉลี่ย ๒ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน
 อย่างสูง ๖ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน

ค) รถยนต์ส่วนตัว เฉลี่ย ๐.๔๕ คันต่อครู ๒๐ คน
 อย่างสูง ๑.๓๒ คันต่อครู ๒๐ คน

ข. โรงเรียนขนาดกลาง การจัดกลุ่มเพื่อทราบขนาดของโรงเรียนโดยอาศัยการ
 แบ่งขนาดโรงเรียน ตามห้องเรียนแล้ว ในจำนวนโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามไปนั้น โรงเรียน
 ที่มีนักเรียนในช่วงนี้มีทั้งสิ้น ๖ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อยละ ๑๓.๓๓ ของโรงเรียนทั้งหมด
 และในกลุ่มโรงเรียนเหล่านี้ ประกอบด้วยส่วนอำนวยความสะดวกและมีพื้นที่ดังนี้คือ

๑. พื้นที่ส่วนบริหารและธุรการ ในแบบสอบถามได้ถามเป็น ๒ นัยคือ ขนาด
 พื้นที่ ที่เพียงพอ และขนาดพื้นที่ที่ยังไม่เพียงพอ คือ

ก) ขนาดที่เพียงพอ ประมาณ ๐.๐๕๖ ม^๒ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ๐.๐๖๔ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน

- ข) ขนาดที่ไม่เพียงพอ ประมาณ ๐.๐๓ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ๐.๕๓ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
๒. พื้นที่ห้องสมุด จากแบบสอบถามจำนวนโรงเรียนขนาดกลาง มีห้อง
 สมุดอยู่ ๕ โรงเรียน หรือประมาณ ร้อยละ ๔๓.๓๓ ของทั้งหมด และ
 มีพื้นที่โดยเฉลี่ยดังนี้
 พื้นที่ เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๘ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ๐.๐๗ ม^๒
๓. พื้นที่ห้องพยาบาล จากแบบสอบถามโรงเรียนในขนาดนี้มีห้องพยาบาล
 ๖๖.๖๗ % ของทั้งหมด มีพื้นที่ดังนี้คือ
 พื้นที่ เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๒๔ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ๐.๐๘ ม^๒
๔. พื้นที่ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ จากข้อมูลที่ได้ พบว่ามีเพียง ๒ โรงเรียน
 ที่มีส่วนใช้สอยนี้ ที่เป็นสัดส่วน หรือประมาณร้อยละ ๓๓.๓๓ ของทั้งหมด
 มีพื้นที่เฉลี่ยดังนี้
 พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๘๖ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๕๔ ม^๒
๕. พื้นที่ห้องวิทยาศาสตร์ จากข้อมูลที่ได้พบว่าโรงเรียนขนาดกลางมีห้อง
 วิทยาศาสตร์ที่เป็นสัดส่วน ๒ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อยละ ๓๓.๓๓
 ของทั้งหมดมีพื้นที่เฉลี่ย ดังนี้
 พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๘๖ ม^๒ คือนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๕๔ ม^๒
๖. พื้นที่ห้องดนตรี ศิลป จากแบบสอบถาม ในจำนวน ๖ โรงเรียนของ
 โรงเรียนขนาดกลางนี้ ไม่มีโรงเรียนใดมีส่วนใช้สอยนี้เลย
๗. พื้นที่ห้องประชุม จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปรากฏว่าโรงเรียน
 ขนาดนี้ มีห้องประชุมเป็นสัดส่วน ๓ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อยละ ๕๐

ของทั้งหมด แบ่งพื้นที่เฉลี่ยตามจำนวนผู้ใช้ดังนี้คือ

พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๓๖ ม^๒ ต่อ นักเรียน ๑ คน

อย่างสูงประมาณ ๐.๕๗ ม^๒

๔. พื้นที่โรงอาหาร จากแบบสอบถามปรากฏว่าโรงเรียนขนาดกลางมีโรงอาหาร ๕ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อยละ ๔๓.๓๓ ของทั้งหมดตามพื้นที่เฉลี่ยต่อนักเรียน ๑ คนดังนี้

พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๓๐ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน

อย่างสูง ประมาณ ๐.๓๗ ม^๒

๕. จำนวนห้องส้วมนักเรียน ในแบบสอบถามได้ถามเป็น ๒ นัยคือจำนวนที่เพียงพอและจำนวนที่ไม่เพียงพอ กล่าวคือ

ก) จำนวนที่เพียงพอ ประมาณ ๒.๗๔ ที่ ต่อนักเรียน ๑๐๐ คน

อย่างสูง ประมาณ ๓.๑๑ ที่

ข) จำนวนที่ไม่เพียงพอ ประมาณ ๑.๓๔ ที่ต่อนักเรียน ๑๐๐ คน

อย่างสูง ประมาณ ๒.๕๗ ที่

๑๐. จำนวนพาหนะที่เข้าจอดภายในโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดกลางมีพาหนะที่เข้าจอดภายในโรงเรียนดังนี้คือ

ก) รถจักรยาน เฉลี่ย ประมาณ ๑๐ คัน ต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน

อย่างสูง ประมาณ ๒๐ คัน

ข) รถจักรยานยนต์ เฉลี่ย ประมาณ ๑ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน

อย่างสูง ประมาณ ๒ คัน

ค) รถยนต์ส่วนตัว เฉลี่ย ประมาณ ๐.๕ คัน ต่อครู ๕๐ คน

อย่างสูง ประมาณ ๑ คัน ต่อครู ๕๐ คน

ค. โรงเรียนขนาดใหญ่ จากการจัดกลุ่มเพื่อหาขนาดของโรงเรียน โดยอาศัยการแบ่งขนาดโรงเรียนตามตำแหน่งในการบริหารงาน นั้น โรงเรียนที่จัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ในช่วงนี้มีทั้งสิ้น ๔ โรงเรียนหรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๔ ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งใน

กลุ่มโรงเรียนเหล่านี้ประกอบด้วยส่วนอำนวยความสะดวก และมีพื้นที่ตามสภาพที่เป็นอยู่ดังนี้คือ

๑. พื้นที่ส่วนบริหารและธุรการ ในแบบสอบถามได้ถามเป็น ๒ นัยคือขนาดพื้นที่ที่เพียงพอ และขนาดที่ยังไม่เพียงพอ คือ
 - ก) ขนาดที่เพียงพอ ประมาณ ๐.๐๕๓ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๖๓ ม^๒
 - ข) ขนาดที่ยังไม่เพียงพอ ประมาณ ๐.๐๔ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๕๔ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
๒. พื้นที่ห้องสมุด จากข้อมูลที่ได้โรงเรียนขนาดใหญ่นี้มีห้องสมุด ๕ โรงเรียนหรือประมาณร้อยละ ๖๒.๕๐ ของทั้งหมดโดยมีพื้นที่ต่อนักเรียนโดยเฉลี่ยดังนี้คือ
 - พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๔๗ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๗ ม^๒
๓. พื้นที่ห้องพยาบาล จากข้อมูลที่ได้โรงเรียนขนาดใหญ่นี้มีห้องพยาบาลประมาณ ร้อยละ ๔๗.๕๐ ของโรงเรียนทั้งหมด มีพื้นที่ดังนี้คือ
 - พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๒๗ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๔๔ ม^๒
๔. พื้นที่ห้องเก็บวัสดุและอุปกรณ์ ข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนขนาดใหญ่ทั้ง ๔ โรงเรียนมีโรงเรียนที่มีห้องเก็บวัสดุเป็นส่วน ๑ โรงเรียนหรือประมาณ ร้อย ๑๒.๕๐ ของทั้งหมด มีพื้นที่เฉลี่ย ดังนี้
 - พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๔ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
๕. พื้นที่ห้องวิทยาศาสตร์ จากข้อมูลที่ได้พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีห้องวิทยาศาสตร์คือ เป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ ของโรงเรียนทั้งหมด มีพื้นที่ดังนี้
 - พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๐๕ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๐๖ ม^๒

๖. พื้นที่ของคณตรี ศิลป จากข้อมูลในแบบสอบถามที่ได้ ปรากฏว่าไม่มีโรงเรียนใดมีพื้นที่ใช้สอยส่วนนี้
๗. พื้นที่ของประชุม จากข้อมูลที่ได้ ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีพื้นที่ที่ใช้เป็นห้องประชุมที่เป็นสัดส่วน ร้อยละ ๕๐.๐๐ ของโรงเรียนทั้งหมด มีพื้นที่ดังนี้
- พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๒๖ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูง ประมาณ ๐.๓๕ ม^๒
๘. พื้นที่โรงอาหาร โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงอาหารที่เป็นสัดส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่นี้คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ ของโรงเรียนขนาดเดียวกัน และมีพื้นที่เฉลี่ยดังนี้
- พื้นที่เฉลี่ย ประมาณ ๐.๓๔ ม^๒ ต่อนักเรียน ๑ คน
 อย่างสูงประมาณ ๐.๖๔ ม^๒
๙. จำนวนห้องส้วมนักเรียน ในแบบสอบถามได้แบ่งตามเป็น ๒ นัยคือ จำนวนห้องส้วมที่เพียงพอกับความต้องการและไม่เพียงพอ ปรากฏว่าทุกโรงเรียนระบุว่าห้องส้วมนักเรียนมีไม่เพียงพอ จากจำนวนห้องส้วมต่อนักเรียนดังนี้
- จำนวนห้องส้วมที่ไม่เพียงพอ ๑.๑๓ ที่ ต่อนักเรียน ๑๐๐ คน
 อย่างสูง ๑.๖๖ ที่
๑๐. จำนวนพาหนะที่เขาจอดภายในโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑,๒๐๐ คนขึ้นไปนั้นมีพาหนะที่เขาจอดภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยดังนี้
- ก) รถจักรยาน จำนวน ๕ - ๔ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน
 ข) รถจักรยานยนต์ จำนวน ๑.๒๒ - ๒.๑๖ คันต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน
 ค) รถยนต์ส่วนตัว จำนวน ๐.๕๓ - ๑.๒๑ คันต่อครู ๑๐ คน
- สรุปจำนวนผู้ใช้อาคารและพื้นที่ส่วนอำนวยความสะดวกเปรียบเทียบแต่ละขนาดของโรงเรียน โปรดดูตารางที่ ๙ ประกอบ

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน, ขนาดพื้นที่ จำนวนนักเรียน จำนวนครูและจำนวนภารโรง
 แบ่งตามกลุ่มขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา
 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๑

	กลุ่มโรงเรียน	จำนวนครู			จำนวนนักเรียน			จำนวน ภารโรง	ขนาด พท. (ไร่)
		รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ		
เฉลี่ย	โรงเรียนขนาดเล็ก	๒๐	๘	๑๒	๕๖๘	๒๕๐	๒๒๘	๑.๕๕	๘.๓๗
๘๓	จำนวนนักเรียน ๕๐ - ๙๙	๓	๓	๔	๑๖๕	๘๐	๘๕	๐.๗	๓.๑๘
รวม	คน	๖๑๘	๒๓๙	๓๗๕	๑๕๕๐๗	๗๕๕๕	๓๐๖๒	๕๘	๒๓๘.๓๓
เฉลี่ย	โรงเรียนขนาดกลาง	๕๐	๑๓	๒๗	๕๕๖	๕๕๕	๕๕๑	๓	๓.๕๗
๘๓	จำนวนนักเรียน ๕๐๐ -	๖ ^๐	๓	๓	๖๘	๕๓	๒๕	๑.๑	๓.๕๕
รวม	๑๑๙๕ คน	๒๓๗	๗๗	๑๖๐	๕๓๗๓	๒๗๒๙	๒๖๕๘	๑๕	๕๗.๗๕
เฉลี่ย	โรงเรียนขนาดใหญ่	๕๕	๑๘	๓๖	๑๓๒๘	๖๙๓	๖๓๕	๓	๑๐.๓๑
๘๓	จำนวนนักเรียน ตั้งแต่	๘	๑	๗	๑๓๘	๘๐	๕๕	๑.๓	๘.๕๗
รวม	๑๒๐๐ คน ขึ้นไป	๕๒๘	๑๓๘	๒๙๐	๑๐๖๒๗	๕๕๕๕	๕๐๘๒	๒๕	๘๒.๕๐

หมายเหตุ - โรงเรียนที่ไม่ได้ระบุขนาดพื้นที่ ไม่ได้นำมาคิดค่าเฉลี่ย ด้วยเพราะจะทำให้ค่า
 ที่ได้ไม่ตรงกับความเป็นจริง

๘๓ - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๗

สรุปจำนวนผู้ใช้อาคารและพื้นที่ส่วนอำนวยความสะดวก ภายในโรงเรียนแต่ละขนาด จากแบบสอบถามโดยเฉลี่ย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๑

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนภารโรง	พื้นที่ส่วนบริหารและธุรการ ม ^๒	พื้นที่ห้องสมุด ม ^๒ /นร. ๑ คน	หมายเหตุ
โรงเรียนขนาดเล็ก ๑ - ๑๙ ห้องเรียน (๕๐ - ๙๙๙ คน)	๕๖๔ - ๖๓๖	๒๐ - ๒๗	๑ - ๒	+๐.๑ ถึง ๐.๑๕ ----- -๐.๑๕ ถึง ๐.๑๖	๐.๑๒ ถึง ๐.๑๘	
โรงเรียนขนาดกลาง ๒๐ - ๓๐ ห้องเรียน (๔๐๐ - ๑๑๙๙ คน)	๕๕๖ - ๕๖๕	๕๐ - ๕๖	๓ - ๕	+๐.๐๕๖ ถึง ๐.๐๖ ----- -๐.๐๓ ถึง ๐.๐๕๓	๐.๐๕ ถึง ๐.๐๗	
โรงเรียนขนาดใหญ่ ๓๐ ห้องเรียนขึ้นไป (๑๒๐๐ คน ขึ้นไป)	๑๓๖๔ - ๑๕๖๒	๕๕ - ๖๒	๓ - ๕	+๐.๐๕๓ ถึง ๐.๐๖ ----- -๐.๐๕ ถึง ๐.๐๕๕	๐.๐๕๗ ถึง ๐.๐๗	

หมายเหตุ + พื้นที่หรือส่วนอำนวยความสะดวกที่ผู้ใช้แจ้งว่าเพียงพอแล้ว
- พื้นที่หรือส่วนอำนวยความสะดวกที่ผู้ใช้แจ้งว่ายังไม่เพียงพอ
พื้นที่ คือนักเรียนหรือผู้ใช้ที่ทำได้ เป็นค่า เฉลี่ย และค่าสูงสุด

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	พื้นที่ของพยาบาล ม ^๒ /นร.	พื้นที่ของเก็บวัสดุ ม ^๒ /นร.	พื้นที่ของวิทยาศาสตร์ ม ^๒ /นร.	พื้นที่ของดนตรีศิลป์ ม ^๒ /นร.	พื้นที่ของประชุม ม ^๒ /นร.	หมายเหตุ
โรงเรียนขนาดเล็ก ๑ - ๑๔ ห้องเรียน (๕๐ - ๓๕๕ คน)	๐.๓๕ ถึง ๐.๑๕	๐.๑๕ ถึง ๐.๑๕	๐.๒๓ ถึง ๐.๓๖	๐.๑๓	๐.๕๕ ถึง ๐.๓๕	
โรงเรียนขนาดกลาง ๒๐ - ๓๐ ห้องเรียน (๔๐๐ - ๑๑๕๕ คน)	๐.๐๒๕ ถึง ๐.๐๕	๐.๐๕๖ ถึง ๐.๐๕๔	๐.๐๕๖ ถึง ๐.๐๕๔	—	๐.๓๖ ถึง ๐.๕๑	
โรงเรียนขนาดใหญ่ ๓๐ ห้องเรียนขึ้นไป (๑๒๐๐ คน ขึ้นไป)	๐.๐๒๗ ถึง ๐.๐๕๔	๐.๐๕	๐.๐๕ ถึง ๐.๐๖	—	๐.๒๖ ถึง ๐.๓๕	

หมายเหตุ พื้นที่ต่อนักเรียนหรือผู้ใช้ที่หาได้ เป็นค่าเฉลี่ยและค่าสูงสุด (พื้นที่ ม^๒/นักเรียน ๑ คน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	พื้นที่โรงอาหาร ม ^๒ /นร.๑ คน	ห้องส้วม ที่ ทอนร.๑๐๐ คน	รถจักรยาน คัน ต่อผู้ใช้ ๑๐๐ คน	จักรยานยนต์ คัน/ผู้ใช้	รถยนต์ส่วนตัว คันต่อครู	หมายเหตุ
โรงเรียนขนาดเล็ก ๑ - ๑๕ ห้องเรียน (๕๐ - ๓๕๕ คน)	๐.๓๔ ถึง ๐.๕๔	+๒ ถึง ๓ ที่ <hr/> -๑ ถึง ๒ ที่	๖ - ๑๔	๒ - ๖	๐.๔๕ - ๑.๓๒ ต่อครู ๒๐ คน	
โรงเรียนขนาดกลาง ๒๐ - ๓๐ ห้องเรียน (๔๐๐ - ๑๑๕๕ คน)	๐.๓๐ ถึง ๐.๓๗	+๒.๗๔ ถึง <hr/> +๓.๑๑ ที่ -๑.๓๔ ถึง -๒.๕๗ ที่	๑๐ - ๒๐	๑ - ๒	๐.๕๐ - ๑ คัน ต่อครู ๕๐ คน	
โรงเรียนขนาดใหญ่ ๓๐ ห้องเรียน ขึ้นไป (๑๒๐๐ คนขึ้นไป)	๐.๓๔ ถึง ๐.๖๔	-๑ ที่ ถึง -๒ ที่	๕ - ๘	๑.๒๒ - ๒.๑๖	๐.๕๓ - ๒.๒๑ คันต่อครู ๑๐ คน	

หมายเหตุ + พื้นที่หรือส่วนอำนวยความสะดวกที่ผู้ใช้แจ้งว่าเพียงพอแล้ว
- พื้นที่หรือส่วนอำนวยความสะดวกที่ผู้ใช้แจ้งว่ายังไม่เพียงพอ
พื้นที่หรือจำนวนส่วนอำนวยความสะดวกที่ทำได้ เป็นค่าเฉลี่ย และค่าสูงสุด

ตารางที่ ๔

รายการเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานและมาตรฐานที่เสนอแนะให้ใช้ ในโรงเรียนเทศบาล
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๑	จำนวนประชากรที่ควรจัดให้มีการบริการ ทางการศึกษา ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	๑,๕๐๐ คน ๕,๐๐๐ คน ๗,๐๐๐ คน			ให้การบริ - การเป็นเขต ไม่ระบุจำนวน ประชากร	ให้การบริการ ตามเขตการ ปกครองและ ไม่เกิน ๒๐๐๐ ม.
๒	บริเวณที่ตั้งทั่วไปในโรงเรียนทุกขนาด	ในศูนย์กลาง บริเวณพักอาศัย ใกล้ศูนย์ชุมชน	ในบริเวณ พักอาศัยและ ใกล้ถนนใหญ่, ทางรถไฟ		อยู่ใกล้ศูนย์ ชุมชน ทาง ย่านพาณิชย์, อุตสาหกรรม	ใกล้ศูนย์ชุมชน ไกลจากย่าน พาณิชย์, อุตสาหกรรม
๓	ขนาดพื้นที่ ที่ตั้งโรงเรียน (ไร่) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	๑๔ - ๒๐ ๓๐ - ๓๕ ๔๐ - ๔๖	๒.๖๒ ๔.๕๓ ๖.๔๓	๒.๕ ๕ ๑๐	๔ - ๑๖ ๔ - ๑๖ ๑๐ - ๑๕	๔ ๔ - ๑๖ ๑๐ - ๑๕

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ เป็นเกณฑ์
๔	ลักษณะและแนวความคิดในการออกแบบ ทั่วไป สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาทุก ขนาด	จากบ้านถึงร.ร. ติดต่อกันโดยทาง เท้า มีถนนตัด ผ่านน้อยที่สุด	ไกลจากถนน ใหญ่ ติดต่อกัน สะดวกโดย ทางเท้า		เดินทางติด ต่อกันโดย ทางเท้าและ รถประจำทาง	จากบริเวณ พักอาศัยให้มี ทางติดต่อกันโดย ทางเท้า, รถ ประจำทาง ใกล้เคียง
๕	ส่วนอำนวยความสะดวกที่ควรมีใน ร.ร. ทุกขนาดโดยทั่วไป	สนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ ครบ มีรั้วกัน แยกจากถนน	สวนสาธารณะ สำหรับชุมชน เพื่อใช้เป็น ที่พักผ่อน		สวนสาธารณะ ที่ประกอบกิจ- หลายประเภท ที่พักครู, ภาร โรง	ให้มีสวนสาธา- ณะ เพื่อให้ชุม ชนร่วมใช้ และ ให้มีบ้านพักครู ภารโรง
๖	รัศมีของพื้นที่ให้บริการทั่วไปในโรง เรียนทุกขนาด (เมตร)	๔๐๐ - ๕๐๐	ขึ้นอยู่กับสภาพ เศรษฐกิจและ หลักเกณฑ์อื่นๆ		อาศัยเขตการ ปกครองและ ทางโรงเรียน ๒๐๐๐ เมตร	๔๐๐ - ๕๐๐ ไม่เกิน ๒๐๐๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๓	ขนาดของโรงเรียนประถม กำหนดตาม ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	จำนวน นร. ๒๕๐ ๔๐๐ ๑๒๐๐	จำนวนครู ๑ - ๕ ๖ - ๑๐ ๑๐ ขึ้นไป	จำนวน ครู ๑ - ๕ ๖ - ๑๐ ๑๐ ขึ้นไป	จำนวนห้อง ๑๐ ๒๐ ๓๐ ขึ้นไป	จำนวน นร. ๕๐ - ๓๕๕ ๔๐๐ - ๑๑๕๕ ๑๒๐๐ ขึ้นไป
๔	จำนวนครูในโรงเรียน รวม (คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่		๑ - ๕ ๖ - ๑๐ ๑๐ ขึ้นไป	๑ - ๕ ๖ - ๑๐ ๑๐ ขึ้นไป	๒๐ - ๒๓ ๔๐ - ๕๖ ๕๕ - ๖๒	ต่ำกว่า ๒๐-๒๓ ๕๐ - ๕๖ ๕๕ - ๖๒ ขึ้นไป
๕	จำนวนภารโรง (คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ใหญ่				๒ ๒ - ๓ ๓ - ๔	๒ ๒ - ๓ ๓ - ๔
๑๐	ขนาดห้องเรียน(จำนวนนักเรียนต่อห้อง) (คน)	๓๐ - ๓๒	ไม่ต่ำกว่า ๕๐ ไม่เกิน ๕๐	๕๐	๓๐ - ๕๐	๕๐
๑๑	อายุของนักเรียนในวัยเรียนตามเกณฑ์ ระดับประถมศึกษา (ปี)	๕ - ๑๑	๖ - ๑๑	๖ - ๑๑	๖ - ๑๑	๖ - ๑๑ การหา เด็กวัยเรียนใช้ ๘ อายุ ๕ - ๑๕

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๑๒	อัตราส่วนครูต่อนักเรียน (คน/คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	๑ / ๓๐	๑ / ๓๐ ถึง ๑ / ๔๐	๑ / ๒๔	๑ / ๒๔ ๑ / ๒๓ ๑ / ๒๕	ทุกขนาดใช้ ๑ / ๒๔ ตามที่ เป็นจริงในภาค
๑๓	จำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน(%) ประถมศึกษา ๑ ประถมศึกษา ๒ ประถมศึกษา ๓ ประถมศึกษา ๔ ประถมศึกษา ๕ ประถมศึกษา ๖				๑๖.๗๖ ๑๘.๘๑ ๑๘.๔๐ ๑๗.๕๓ ๑๕.๑๓ ๑๓.๓๗	โรงเรียนทุก ขนาดใช้ตาม ข้อมูลที่ได้จาก แบบสอบถาม
๑๔	จำนวนที่จอดรถจักรยาน (คัน/คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่		ใหม่จำนวน ครบตามที่ เป็นจริง		๖ - ๑๘/๑๐๐ ๑๐ - ๒๐/๑๐๐ ๕ - ๘/๑๐๐	๑๘/๑๐๐ ๒๐/๑๐๐ ๘/๑๐๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๑๕	จำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ (คัน/คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่		ให้มีจำนวน ครบตามที่ เป็นจริง		๒ - ๖/๑๐๐ ๑ - ๒/๑๐๐ ๑ - ๒/๑๐๐	๖/๑๐๐ ๒/๑๐๐ ๒/๑๐๐
๑๖	จำนวนที่จอดรถยนต์ส่วนตัว (คัน/คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	ทั่วไปทุกขนาด ๑ ที่/ห้อง + ๓ ที่	ให้มีจำนวน ครบตามที่ เป็นจริง		.๔๕-๑.๓๓/๒๐ .๕๐-๑/๔๐ .๕๓-๑.๒๑/๑๐	๒/๒๐ ๒/๒๐ ๑.๕ - ๒/๑๐
๑๗	จำนวนห้องส้วมนักเรียน (ที่/คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	ทุกขนาด ชาย ๑/๑๐๐ หญิง ๑/๓๕	ทุกขนาด ช. ๒-๓/๑๐๐ หรือ ๑/๔๐/ ชั้น, ๑.๔/๑๐๐	ทุกขนาด ตามเทศบัญญัติ ทั้งชาย หญิง, ๑/๑๐๐	๒ - ๓/๑๐๐ ๒ - ๓/๑๐๐ ๓/๑๐๐ ๒/๑๐๐	ทุกขนาด ชาย ๒/๑๐๐ หญิง ๓/๑๐๐
๑๘	จำนวนที่มีส้วมนักเรียน ชาย(ที่/คน)	๑/๓๐	๑/๒๐ - ๓๐			๑/๒๐
๑๘	จำนวนอ่างล้างหน้า ชาย หญิง (ที่/คน)	๑/๖๐	๑/๑๐๐เกิน ๑๐๐ + ๕ %			๑/๑๐๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๒๐	จำนวนที่คมนา รวม ชาย หญิง (ที่/คน)	๑/๓๕	๑/๖๐			๑/๓๕
๒๑	จำนวนสวมครุ ชาย (ที่/คน) หญิง (ที่/คน)	เท่าที่มีสวาระ	๑/๕ ๑/๒			๑/๕ ๑/๒
๒๒	จำนวนที่มีสวาระ ครุ ชาย (ที่/คน)	๑/๑ - ๑๕ ๒/๑๖ - ๓๕ ๓/๓๖ - ๕๕	๑/ ๑ - ๑๕ ๒/๑๖ - ๓๕ ๓/๓๖ - ๕๕			๑/ ๑ - ๑๕ ๒/๑๖ - ๓๕ ๓/๓๖ - ๕๕
๒๓	จำนวนอางดางหนาครุ ชาย หญิง(ที่/คน)	๑/ ๑ - ๑๕ ๒/๑๖ - ๓๕ ๓/๓๖ - ๖๐				๑/ ๑ - ๑๕ ๒/๑๖ - ๓๕ ๓/๓๖ - ๖๐
๒๔	พื้นที่ส่วนบริหารและธุรการ (ม ^๒ /นร.๑คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	ทุกขนาด ๐.๓๓ ม ^๒ /นร. ๑ คน	ทุกขนาด ๕ % ของ พื้นที่ห้องเรียน		 .๑๐ - .๑๕ .๐๕๖ - .๐๖๔ .๐๕๓ - .๐๖๓	 .๑๕ ม ^๒ .๐๖๔ ม ^๒ .๐๖๔ ม ^๒

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ เป็นเกณฑ์
๒๘	พื้นที่ห้องเก็บวัสดุ อุปกรณ์ (ม ^๒ /นร ๑ คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่		รวมอยู่ใน พื้นที่ส่วนบริหาร		.๑๔ -.๑๕ .๐๘๖-.๐๕๘ .๐๘	ไม่เสนอให้มี ๐.๐๕๘ ๐.๐๘ -๐.๐๕๘
๓๐	พื้นที่ห้องดนตรี ศิลป ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	๒.๙๔ -๓.๒๕ ม ^๒ /นร ๑ ที่ รวมตู้เก็บของ	๒ ม ^๒ /๑ ที่		.๑๓ ม ^๒ /๑ ที่	แบ่งกลุ่มตาม ความเหมาะสม ให้มีเฉพาะใน ร.ร. ขนาดใหญ่ ๒ ม ^๒ /๑ ที่นั่ง
๓๑	พื้นที่ห้องประชุม (ม ^๒ /นร.๑ คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	ขึ้นอยู่กับความ ต้องการของ ชุมชน.๐.๖๕- ๐.๙๔ ม ^๒ /คน เวที แถงตัว .๑๔ ม ^๒ /คน	ทุกขนาด .๕๖ ม ^๒ /๑ ที่ /เวที .๓๐ ม ^๒ คอนร.๑ คน		.๔๘-.๙๔ .๓๖-.๕๑ .๒๖-.๓๕	ไม่เสนอให้มี ไม่เสนอให้มี .๒๖ ม ^๒ /๑คน

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ ใช้ เป็นเกณฑ์
๓๒	พื้นที่โรงอาหาร (ม ^๒ /นร.๑ คน) ร.ร. ขนาดเล็ก ร.ร. ขนาดกลาง ร.ร. ขนาดใหญ่	.๔๔ - ๑.๑ ม ^๒ หรือ ๑๖ - ๑๖ ของนร. ทั้งหมด ครัวและส่วนประก กอบ ๓๕-๔๐ % ของพื้นที่นั่งรับ ประทานอาหาร	๐.๔ ม ^๒ /๑ที่ นั่ง + ครัว และทางเดิน ๑๕ - ๒๕ % ของพื้นที่นั่งรับ ประทานอาหาร		.๓๔ - .๕๔ .๓๐ - .๓๗ .๓๔ - .๖๔	ไม่เสนอให้ ไม่เสนอให้ ๐.๓๔ ม ^๒ /นร. ๑ คน
๓๓	พื้นที่ส่วนสันตนาการ	๗.๕๔ ไร่สำหรับ นร. ๓๐๐ คน และ + ๑.๒ ไร่ ที่เพิ่มจาก ๓๐๐				เพื่อให้ตามความ เหมาะสมเพื่อ ใช้เป็นที่พักผ่อน และการขยายตัว
๓๔	พื้นที่ใช้เป็นส่วนเด็กเล่น (ม ^๒ /นร.๑ คน)	๑๓.๔				จัดตามความ เหมาะสม
๓๕	พื้นที่ห้องอเนกประสงค์	ตามอัตราส่วน ของห้องประชุม อาหาร อื่นๆ	.๔ ม ^๒ /๑ ที่ จำนวนตาม ที่เหมาะสม		ใช้รวมห้อง ประชุมกับโรง อาหาร	ขนาดเล็ก .๓๔ ขนาดกลางใช้ .๓๐ ม ^๒ /๑ คน

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐาน ข้อเสนอให้ เป็นเกณฑ์
๓๖	พื้นที่จอดรถจักรยาน จักรยานยนต์ (ม ^๒ /คัน)	๐.๐๘	๐		๐	๐
๓๗	พื้นที่จอดรถยนต์ (ม ^๒ /คัน)	๒๓.๒๓	๒๓			๒๓
๓๘	พื้นที่ ชั้นเวียนนอกห้อง (ม ^๒ /นร. ๑ คน)	๕.๕๓-๖.๕				ควรติดตามความ เหมาะสม
๓๙	พื้นที่ โถงทางเข้า บริเวณที่ติดคอ และพักคอย (ม ^๒ /นร. ๑ คน)	๐.๐๘ หรือ เปลี่ยนแปลงใ้ ตามที่เหมาะสม				๐.๐๘ (เฉลี่ย)
๔๐	พื้นที่ สนามฟุตบอล ขนาดมาตรฐาน ๖๘ ม. x ๑๐๕ ม.	๕ ม ^๒ /นร.๑คน	ขนาดตาม สนามมาตรฐานหรือ ๒๘ ม ^๒ /นร. ๑คน			ควรติดตามความ เหมาะสมหรือตาม ขนาดมาตรฐาน
๔๑	พื้นที่ สนามบาสเกตบอล ขนาดมาตรฐาน ๑๘ ม. x ๒๖ ม.	รวมอยู่ใน ๕ ม ^๒ /นร.๑คน				ควรติดตามความ เหมาะสมหรือตาม ขนาดมาตรฐาน

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

	รายการและส่วนอำนวยความสะดวก.	มาตรฐาน ใน สหรัฐอเมริกา	มาตรฐาน ในเอเชีย (ยูเนสโก)	มาตรฐาน ในประเทศไทย	ข้อมูล จาก แบบสอบถาม	มาตรฐานที่ เสนอให้ใช้ เป็นเกณฑ์
๔๒	พื้นที่แปลงเกษตรกรรม ขนาดแปลงมาตรฐานของยูเนสโก .๓๐ x ๑๐ - ๑๕ ม. ทางกัน ๑.๕๐ ม.		ตามขนาด มาตรฐานของ ยูเนสโก		มีบางโรงเรียน ไม่ระบุรายละเอียด	ตามขนาดมาตรฐานยูเนสโก จำนวนเปลี่ยนได้ ตามที่เหมาะสม
๔๓	พื้นที่ เรือนเพาะชำ ขนาดมาตรฐานของยูเนสโก ๔ ม. x ๑๒ ม.		ตามขนาด มาตรฐานของ ยูเนสโก		มีบางโรงเรียน ไม่ระบุรายละเอียด	ตามขนาดมาตรฐานยูเนสโก จำนวนเปลี่ยนได้ ตามที่เหมาะสม
๔๔	ขนาดพื้นที่ห้องส้วม (ม ^๒ /๑ ที่)	๑.๐๘	๐.๘๖	๑.๕๐		๑.๕๐
๔๕	ขนาดพื้นที่ ที่ปัสสาวะ (ม ^๒ /๑ ที่)	๐.๗๒	๐.๕๐			๐.๕๐
๔๖	ขนาดพื้นที่ อ่างล้างหน้า (ม ^๒ /๑ ที่)	๐.๖๓	๐.๖๕			๐.๖๕

หมายเหตุ ช่องที่เว้นว่างไว้ในแต่ละมาตรฐานหมายความว่าไม่มีรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานของเรื่องนั้น ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย